

TÜRKÇE DENEME SINAVI -8

Cirit, at üzerinde oynanan çok eski bir Türk oyunudur. Türkler, Orta Asya'dan Anadolu'ya bu atlı oyunu da dolu dizgin beraberlerinde getirmişlerdir. At üzerindeki sporcunun süngü veya mızrağını rakibe karşı isabetli bir şekilde atmasını, muharebe anında kendisine ve bineğine olan hakimiyetini ve bu yolla rakibine üstün gelmesini amaç edinen, kuralları olan bir spordur

Cirit bir erkek oyunudur. Cirit Oyunu, daha kırk elli yıl öncesine değin Anadolu'da yaygın bir oyun olduğu halde son yıllarda sadece Kars, Erzurum, Erzinçan, Manisa, Ankara, Bayburt gibi şehirlerde oynanmaktadır.

Cirit Oyununda iki takım bulunur. Bu takımlar 70 ila 120 metre genişliğindeki bir alanda karşılıklı olarak alanın en gerisinde 6'şar, 8'er veya 12'şer kişi olarak dizilirler. İki tarafın birinden bir atlı öne fırlar, karşı dizinin önüne 30-40 metre kadar yaklaşır. Karşı tarafın oyuncularından birisinin adını seslenerek meydana davet eder. Sağ elindeki ciriti ona doğru savurur, sonra geri döner, atını kendi dizisine doğru mahmuzlar. Karşı tarafın davet edilen oyuncusu hızla onu takip eder, ciriti atmaya çalışır değerse takımına puan kazandırır. O, cirit atarken diğer taraftan biri de onu kovalar. Oyun böyle devam eder.

1-Yukarıdaki metin, aşağıdaki soruların hangisine cevap vermez?

- A. Cirit oyunundaki amaç nedir?
- B. Cirit oyunu nereden Anadolu'ya gelmiştir?
- C. Cirit oyunu nasıl oynanır?
- D. Cirit oyunu ne kadar sürmektedir?

2-Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu anlamlara uygun örnekler kullanılmaya çalışılmıştır. Anlam ve örnek kullanım açısından uygun olmayan seçenek hangisidir?

	Kelime	Anlamı	Örnek Kullanım
A	Vurmak	Üzerinde görünmek, üzerine düşmek, yansımak, aksetmek	Gölgesi vurunca yola, bir ayrılık bir hüznü dolar ruhuna.
B	Çekmek	Bir duyguyu içinde yaşatmak	Sıla hasreti çekmek ne kadar da ağır bir imtihanmış.
C	Sarmak	Yayılp etkisi altına almak, kaplamak	Aldığı pideyi kağıda sararak getirdi.
D	Durmak	İşlemez olmak, çalışmamak	Yeni aldığı saat birkaç gün sonra durdu.

- I. Hafta sonu pikniğe gidecektik, gel gelelim yağmur müsaade etmedi.
 II. Gelecek kaygısı hiç yaşamıyordu, ne de olsa babadan kalma mülkleri vardı.
 III. Çok durgun görünüyorsun, ne var ki sebebini söylemiyorsun.
 IV. Çevrimiçi derslere giremiyor, nerede kaldı ki başkasına öğretsin.

3-Yukarıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözlerden hangi ikisi anlamca en yakındır?

- A) I-IV
 B) I-III
 C) II-IV
 D) II-III

“Bir yapıtın değeri her dönemde, kütüphanelerde kendine yer edinmesine bağlıdır.”

4-Yukarıdaki cümleyle anlamca örtüşen ifade aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vardır?

- A. Bir eserin kalıcılığı her dönem okunmasıyla doğrudan ilgilidir.
 B. Dikkat çeken yapıtlar, uzun süre kitapçılarının raflarda bulunur.
 C. Dönem konularını anlatan eserler, her dönem dikkat çeker.
 D. Bir kitabın çok satılması için toplumu ilgilendiren konularda yazılması gerekir.

(I) Göçmen kuşlarının ilk sırasında yer alan leylekler, ülkemiz için de kıymetli kuşlardan biridir. (II) Leyleklerin bereket getirdiği söylenir. (III) Bereketli Anadolu toprakları, leyleklerin de hayatlarında önemli bir yere sahipti. (IV) Yıllar geçtikçe kuraklaşan göller, nehirler leyleklerin bize küsmesine neden oldu.

5-Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde yazar, başkasına ait bir düşünceyi aktarmıştır?

- A. I
 B. II
 C. III
 D. IV

Osmanlı Devleti'nin son dönemindeki sosyal yaşantıyı farklı bir anlatım tarzıyla sunan yazar, karakter seçiminde de bu havayı yakalamıştır. Savaşlardan yıpranan halkın her şeye rağmen ülkesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaması halkımızın ne kadar vatansever olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Eseri okuyanlar, kendilerini o dönemde yaşıyor hissine kapılmaktadır.

6-Yukarıdaki değerlendirmeyi okuyan kişi, eserle ilgili olarak hangi bilgiye ulaşamaz?

- A. Eserin içeriğine
 B. Eserin anlatım tarzına
 C. Yazarın özgünlüğüne
 D. Osmanlı Devleti'nde yaşanan savaşlara

- I. Tiyatro eseri yazan kişiler, dönemsel repliklere yer vermek zorundadır.
 II. Tiyatro eserleri canlandırılırken, oyuncu metinden bağımsız hareket edemez.
 III. Oyuncular, sahnelenen oyunu sunarken farklı olmalı tıpatıp metni canlandırmamalıdır.
 IV. Tiyatro eserleri, özgünlüğü yakalarsa başarılı olur.

7-Yukarıdaki cümlelerden hangi ikisinde anlamca birbirine karşıt düşünceler yer almaktadır?

- A) I-IV
 B) I-III
 C) II-IV
 D) II-III

“Meteorolojinin tahminlerinin aksine bugün hava sıcak ve gökyüzü açıktı.

8-Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Bir gün öncesinde hava soğuk ve kapalıydı.
 B. Önceki gün gökyüzü bulutlarla kaplıydı.
 C. Bugün serin ve kapalı bir hava bekleniyordu.
 D. Gökyüzündeki bulutlar bir gün öncesinde dağılmıştı.

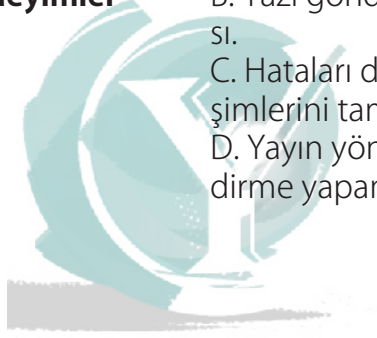
Bu işi benim sorumluluğumda değildi. Ailenin büyükleri geri çekilince mecburen ..... zorunda kaldım.

Öğretmenliğimizin ilk aylarıydı. Köyde iki arkadaşla birlikte çalışıyorduk. Bir arkadaşın arabası vardı. Şehir merkezine gitmek isteyince yakıtını koyup giderdik. Hafta sonu plan yapmamıza rağmen .....gitmek istemiyordu.

Sınıfın akıllı tahtası bozulmuştu. Bilgisayar öğretmeni o hafta izinliydi. Diğer öğretmenler bu işi yapamıyordu. Bizim ..... diyorlardı. Mecburen bilgisayar öğretmenin gelmesini bekledik.

9-Yukarıdaki boşluklara aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilemez?

- A. Harcı olmak
- B. Yük altında girmek
- C. Dalavere çevirmek
- D. Kendini naza çekmek

- *Dedikodu, basit ruhlu insanların eğlencesidir.
- *Eğri cetvelden doğru çizgi çıkmaz.
- *Gülmek bir güneştir. İnsanın yüzünden hüznün ve keder kışını defeder.
- *Sanat, şiddeti ortadan kaldırmalıdır, yalnız o yapabilir bunu.

10-Aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yukarıdaki özdeyişlerde bulunmamaktadır?

- A. Abartma
- B. Tezat
- C. Benzetme
- D. Kişileştirme

Bir edebiyat dergisinin yayın yönetmeniyken, gelen yazıların eksikliklerini belirterek yayına uygun olmadığını gönderen kişiye iletiyorum. Bir iki ay sonra aynı yazıların başka edebiyat dergilerinde yayınlandığı görünce çok şaşırıyorum. Diğer dergiler üstünkörü inceledikleri yazıları dergilerinde yayınlıyor. Yazı gönderen kişiler de eleştirilerden ders almayıp yanlış yaptıklarını doğru sanıyor. Bu konuda en büyük zararı kendileri görüyor.

11-Yukarıdaki parçada asıl yakınılan durum nedir?

- A. Dergi editörlerinin, gönderilen yazıları ciddiye değerlendirmemesi.
- B. Yazı gönderen kişilerin eleştirilere kapalı olması.
- C. Hataları düzeltilmeyen yazar adaylarının gelişimlerini tamamlayamaması.
- D. Yayın yönetmenlerinin tarafsız bir değerlendirme yapamaması.

(I) Siyah giyinen adam, ağır bir ağabey edasıyla yürüyordu. (II) O, kaldırımında yürürken ahali onu seyrediyordu. (III) İzlendiğinin farkındaydı. (IV) Bu çevrede oldukça tanınıyordu.

12- Yukarıdaki numaralandırılmış cümleler için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A. Birinci cümlede dört öğeden meydana gelmiştir.
- B. İkinci cümlede geçişli bir eylem kullanılmıştır.
- C. Üçüncü cümle isim cümlesidir.
- D. Dördüncü cümle edilgen çatılıdır.

Temel Cümle: Bir cümlenin yüklemi temel cümledir. Cümlenin bildirmek istediği asıl yargı da bu cümleye verilir. Diğer öğeler temel cümleyi açıklayan öğelerdir. Örneğin "Yarın size geleceğiz." cümlesinde "geleceğiz" yüklemi temel öge "Yarın akşam" sözü de onun tamamlayıcı ögesidir.

Yan Cümle: Tam bir yargı bildirmeyen, temel cümlenin bir ögesi durumunda bulunan ve kendi içinde değişik tamamlayıcı öğeler de alabilen söz öbekleridir. Fiilimsiler ve çekimli eylemlerle yapılır.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yan cümle bir filimsi yoluyla yapılmıştır?

- A. Kardeşin de bizimle gelirse teklifini kabul edebilirim.
- B. Bu havalarda denize açılmak tehlikelidir.
- C. Biz de sana inanıyoruz, demişlerdi.
- D. Eve erken gelecekseniz yemeği de hazırlarsınız.

Çift daireden oluşan dört katlı bir binada sekiz farklı meslek grubundan(doktor, mühendis, polis, öğretmen, savcı, tüccar, hemşire ve avukat) kişiler oturmaktadır. Daireler ve oturan kişilerle ilgili olarak şunlar **bilinmektedir:**

- * Daireler 1'den 8'e kadar numaralandırılmış; binanın sol tarafı tek numaralardan, sağ tarafı çift numaralardan oluşmaktadır.
- *Doktor ve mühendis tek numaralı, tüccar ve polis çift numaralı dairelerde oturmaktadır.
- *Öğretmenin karşısında polis, üst katında doktor oturmaktadır.
- *Avukatın alt katında polis, üst katında tüccar oturmaktadır.
- *Hemşire 8 numaralı dairede oturmaktadır.

14-Bu bilgilere göre hangi meslek gruplarının oturduğu katlar ve daire numaraları kesin olarak bilinmemektedir?

- A. Savcı-Mühendis
- B. Doktor-Tüccar
- C. Avukat-Mühendis
- D. Polis-Doktor

“Zamanla alışkanlıklarımız da değişmeye başladı. Artık eskisi gibi davranmaz olduk. Bir pazar günü mahallemizdeki parka gidip yürüyüş yapmak istedim. Parkta yaşlı bir çift oturup, torununu seyrediyordu. Torunu kaydırdan kayarken yere sert düşünce nenesi hemen ona doğru koştu. Çocuk bir bacağını tutuyor ve ağlıyordu. Dedesi de yanına gidip kucakladı torununu. Oturduğu banka döndüklerinde bankın bazı gençler tarafından oturulduğunu gördü. Banktaki eşyaları bir kenara fırlatılmıştı. Dede, burada kendilerinin oturduğunu söylese de 17-18 yaşlarındaki dört genç hiç oralı olmadı. Ağzlarında sigara, dillerinde hadsiz sözler sarf edince dede çok sinirlendi. Çok şey söylemek istedi. Torunu yaşındakilerin bu yaptığı terbiyesizliğine bir karşılık vermek istediysede eşini izin vermedi. Onu ve torununu alarak parkın başka tarafına gitti.”

15-Yukarıdaki hikâyede yer alan unsurlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Konu	Zaman	Kahramanlar	Olay
A	Kötü davranış	Pazar günü	Torun, yaşlı çift, dört genç	Dedenin, tartıştığı gençleri azarlayıp torununu alarak oradan uzaklaşması
B	Ahlak	Gündüz	dede, nine-torun, 17 yaşlarındaki üç genç	Çocuğun eğlenirken düşmesi, dede ve nenenin çocuğa müdahale edip başka bir yere gitmeleri
C	Merhamet	Güzel bir gün	yaşlı çift torun, birkaç genç	Yaşlı çiftin torunlarıyla vakit geçirirken saygısız bir olayla karşılaşması
D	Saygı	Hafta sonu,	Çocuk, yaşlı çift, bir grup genç	Torunlarını parka götüren yaşlı çiftin, birkaç gençle yaşadığı olumsuz olay

Bilim-Kurgu filmleri ve kitapları geleceğe yön veren yapıtlardır. (I) Bilim insanları hayaller kurarken bu yapıtlardan esinlenerek, yeni buluşlarının planını yapar. (II) Amerikan mucit Simon Lake sahra tankı, dalgiç kompartımanı ve periskop dahil birçok icadında Jules Verne'nin “Denizler Altında Yirmi Bin Fersah” eserinden esinlenmiştir. (III) Doğadan esinlenerek yapılan birçok icat vardır. (IV) Akbabaların kanatlarındaki özel dinamik yapı, taklit edilerek koca koca uçakların havada uçabilmesini sağlamıştır.

16-Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A. I   B. II   C. III   D. IV

17-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A. Kitapçıdan üç roman aldım: Sefiller, Leyla'nın Evi ve Gazap Üzümleri.
 B. Yunus Emre'nin en çok "İlim İlim Bilmektir" şiirini seviyorum.
 C. Ömrümüzden geçen zamanın kıymetini bilmeliyiz; hayallerimizi gerçekleştirmeli, başarmak için çalışmalıyız.
 D. Kapıyı çalacak olurlarsa, hemen açalım mı?

1.Metin

Güneşin sıcak dokunuşları kardelenleri uyandırmaya yetmişti. Toprak ananın kardelenleri beyaz ölümden koruduğu günler geride kalmıştı.

2.Metin

Hüzünlü bir sabahı. Bulutlar gözyaşlarıma eşlik ediyordu. Attığım her adımda ayaklarım daha bir ıslanıyordu. Günlerdir yağmayan rahmet, bardaktan boşanırcasına yağıyordu.

18-Yukarıdaki iki metnin dil ve anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. Birden fazla duyudan yararlanılmıştır.
 B. Kişileştirme yapılmıştır.
 C. Benzetmeden faydalanılmıştır.
 D. Karşılaştırma yapılmıştır.

Şiir yazarlığı ile şarkı sözü yazarlığı farklı şeylerdir. İkisinin de ortak yönleri olduğu gibi farklılıkları da vardır. Şairler, şiirlerini bestelenmesi amacıyla yazma. Şarkı sözü yazarları ise müziğin ritmine uygun olarak sözcükleri seçer. Bazen bir şiir, bestecinin elinde şekillenir ve müziğin ritmine ayak uydurup daha kalıcı olabilir. Burada esas olan şey söz ve müzik uyumunun yakalanmasıdır.

19-Bu parçada asıl anlatılmak istenen nedir?

- A. Şiirler bestelendikçe daha kalıcı olur.
 B. Her şiirin kendine has bir ritmi vardır, müzisyenler bu ritmi yakalarsa gerçek müzik ortaya çıkar.
 C. Şiirin anlamı korunarak güzel bir müzikle bestelenebilir.
 D. Şiirin anlattığı duyguyu bestelerinde verebilen şiir severler tarafından kabul görür.

Aşağıda bazı anlatım bozukluklarının nedenleri verilmiştir:

- *Gereksiz sözcük kullanımı
- *Birbiriyle çelişen ifadelerin bulunması
- *Sözcüğün anlamca cümleye uymaması

20. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yukarıda verilen nedenlerden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılamamıştır?

- A. İki kardeşin en küçüğü bizim sınıfta okuyordu.
 B. Hiç kimse derse girmedi, parka gitti.
 C. Sanırım bu işi kesinlikle kabul edecektir.
 D. Yol kenarlarına farklı türlerden ağaçlar ekilmişti.